

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari d'En Comú Podem

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
14 SET. 2023	
ENTRADA NÚM. 110861	
N. T.	/13

Ref.: 260CID13092300001

260-00003/13

A LA MESA DEL PARLAMENT

Joan Carles Gallego i Herrera, diputat, David Cid Colomer, portaveu del Grup Parlamentari d'En Comú Podem, d'acord amb el que estableix l'article 66.3 del Reglament del Parlament, presenten la proposta de conclusions següent, subsegüent al treball efectuat per la Comissió d'Estudi sobre el Deute Històric de l'Estat amb Catalunya.

PROPOSTA DE CONCLUSIONS DE LA COMISSIÓ D'ESTUDI SOBRE EL DEUTE HISTÒRIC DE L'ESTAT AMB CATALU- NYA

Exposició de motius

1. L'estudi de la realitat, ha de permetre constatar dèficits, limitacions, obstacles; identificar-los i determinar-ne el seu caràcter contingent o estructural, i permetre confrontar propostes que rens permetin el treball de síntesi per a la seva superació.
2. La CEDHEC és, per tant una oportunitat per situar des de la política, entesa com la capacitat d'acció per transformar la realitat, propostes d'acció, tant per la negociació com per a la funció normativa que superin els dèficits constats.
3. Estem davant una oportunitat, que requereix d'afinar les conclusions, de compartir sobretot diagnòstic que ens permeti una construcció consensuada, amb la màxima amplitud política possible. Del contrari podem caure en una activisme polític que s'installa en la crítica i el lament, però incapaç de construir una ampla majoria que superi els límits i dèficits de l'actual situació.
4. El Parlament de Catalunya ha de fer propostes per avançar cap a un nou model de finançament més just que ens permeti superar les contradiccions que s'han constatat en aquesta comissió i donar millors respostes als problemes concrets i materials de la gent cada dia.
5. Es necessari, doncs, afinar les conclusions, de compartir sobretot diagnòstic que ens permeti una construcció consensuada, amb la màxima amplitud política possible.

Proposta de conclusions de la Comissió d'Estudi sobre el Deute Històric de l'Estat amb Catalunya

- Bloc 1 *El concepte de deute històric*

Constatació / Consideració B1

Es necessari analitzar primer el concepte del deute històric

Conclusió B1 núm. 1

El concepte de DH és un concepte poc definit i ambigu.

Aquest concepte ha guanyant rellevància perquè ha estat utilitzat en diverses ocasions per justificar acords de finançament autonòmics singulars, acords que venien a reconèixer i s'entenia a reparar instàncies de finançaments insuficients del passat.

En altres comunitats autònomes «deute històric» no és la suma dels seus dèficits fiscals, que en el seu cas són superàvits, sinó de tota la falta, de la que es queixen, d'una acció de desenvolupament regional que, en el cas d'aquesta comunitat, ells interpreten que no ha existit.

Però des d'un punt de vista conceptual perquè hi hagi un deute hi ha d'haver algú que te'l reconegui i d'acord amb les regles i les interpretacions que es fan de les normes, i principalment la norma fonamental d'aquest Estat, que és la Constitució, no hi ha una obligació, un nexa jurídic que generi aquesta obligació.

Segons la interpretació del Tribunal Constitucional, la sobirania fiscal és única. El model actual es un model de necessitat fiscal sobre la base de sobirania fiscal única, si relaxem el tema de sobirania fiscal única, podríem dotar-nos d'un sistema basat en la capacitat fiscal.

En qualsevol cas estem davant d'un concepte polític que no pas jurídic i, per tant, no seria reclamable davant instàncies judicials. La negociació amb l'Estat haurà de delimitar els dèficits de finançament derivats d'uns models de finançament autonòmic que s'han evidenciat insuficients i desajustats i l'establiment d'un nou model de finançament.

- Bloc 2 *compromisos no executats*

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari d'En Comú Podem

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
14 SET. 2023	
ENTRADA NÚM.	110 861 3
N. T.	/13

Constatació / Consideració B2

En sentit més restringit, podríem parlar del DH com els compromisos no executats o no efectivament duts a terme, per tant, compromisos per part de l'Estat que després no s'han materialitzat i estimacions de dèficit fiscal.

Conclusió B2 núm. 1

En sentit més restringit, podríem parlar de compromisos no executats o no efectivament duts a terme, per tant, compromisos per part de l'Estat que després no s'han materialitzat i estimacions de dèficit fiscal.

És en aquest sentit que podem parlar de deute d'execució o de deute de model.

- a) Si parlem de deute d'execució ens hem de limitar a reconèixer l'existència de compromisos reconeguts no materialitzats o executats. La suma de les execucions pendents determinarien l'existència d'un deute. Calcular aquest deute el podria convertir en deute negociable.

Conclusió B2 núm. 1

En aquesta línia es planteja en la DA 3era de l'EA del 2006 que plantejava que el % d'inversions de l'estat a Catalunya tenia que està en concordança amb el del PIB de Catalunya en relació a l'Estat i que el que s'executa s'incorporava en l'exercici següent com deute pendent a transferir a Catalunya per a la seva execució directe.

La DA 3era va ser declarada nul·la per la STC del 2010, però res impedeix que el seu contingut es pugui incorporar en els PGE datant-li això de plena validesa. Per tant és una formulació que pot ser resultant d'un Pacte Polític.

La formulació d'encomandes de gestió pel muntant no executat per l'estat en podria ser també una formulació

- b) Si ens referim al deute públic de Catalunya derivat del model de finançament ho fem partint de la convicció que no hi ha d'entrada deferència en l'eficiència en la gestió de els diferents CCAA i que totes han de donar compliment a les competències aplicant la despesa disponible, que l'actual model dona poc marge a aquesta lògica competencial. En aquest cas l'endeutament públic de la CCAA es deriva de la insuficiència dels recursos disponibles, derivats del model de finançament vigent, la qual cosa evidencia el dèficit del model i la necessitat de la seva revisió. En tot cas calcular aquest increment del deute públic de la CCAA derivat de d'insuficiència del model

PARLAMENT DE CATALUNYA
Grup Parlamentari d'En Comú Podem

pot permetre la negociació d'una possible condonació del deute públic en mans de l'estat (FLA) o la seva transferència a aquest en el cas d'estar en mans d'altres entitats.

▪ Bloc 3: *deute fiscal*

Constatació / Consideració B3

El dèficit fiscal és un concepte inherent a qualsevol estat compost, a qualsevol estat que tingui una certa heterogeneïtat territorial en termes de renda, en termes de estoc de capital, en termes geogràfics o poblacionals.

Conclusió B3 núm. 1

Hi ha diferent capacitat de generar recursos i diferents necessitats d'aplicar-los. Caldrà per tant posar-nos d'acord si hi ha un nivell òptim de dèficit fiscal. Caldrà un compromís entorn al que s'entén per òptim, si aquest pot ser la diferència entre les aportacions en termes de PIB i la recepció en termes de població?

Podem convenir que un nivell important de dèficit fiscal -entès com la distància entre el recautat i l'aplicat en el territori- pot tenir efectes desincentivadors de de l'activitat econòmica i de retruc generar dèficits socials.

De forma comuna per dèficit fiscal entenem el diferencial negatiu entre la recaptació fiscal obtinguda a Catalunya i la quantitat de recursos a disposició del govern de Catalunya més els recursos que l'estat hi destina. Aquest dèficit fiscal és el que de forma més usual defineix el resultat de l'actual model de finançament de Catalunya en relació a l'Estat. A partir d'ell podem inferir unes o altres propostes, tant en el marc de l'estructura institucional com del model de finançament.

Conclusió B3 núm. 2

Hi ha diverses formes d'aproximar-se al resultat d'aquest dèficit (flux monetari, càrrega benefici, comptes públics territorialitzats...). El cert és que l'estat fa anys que no publica dades de balanços fiscals (les darreres dades són del 2016), la qual cosa dificulta fer-ne un debat seriós i contrastable. En tot cas es pot parlar que una anàlisi temporal llarg hi ha una certa coincidència en els estudis en què ens movem en un ventall d'entre el 4 i el 8% de dèficit fiscal estimable.

L'existència de dèficit fiscal és resultat d'un determinat model de finançament de la Generalitat de Catalunya, en el marc del model de finançament autonòmic. És el model de finançament el què determina l'existència del dèficit fiscal.

Això vol dir que cal veure quin és el biaix que determina el model: l'eficiència econòmica, prioritzant un millor finançament a territoris més desenvolupats que podran fer-ne un ús més rendible econòmicament dels recursos disponibles; l'equitat territorial, dotant de recursos compensatoris que permetin territoris menys desenvolupats disposar de més recursos per superar el gap econòmic; comparatiu, mantenint un pes similar de la inversió pública en relació a les economies assimilables del nostre entorn.

Hem pogut constatar que l'existència de dèficit fiscal en al cas de Catalunya és contrari al principi d'eficiència, la qual cosa ha minvat potencialitats teòriques de creixement econòmic de Catalunya; no ha garantit la equitat, ja que l'escreix de recursos en uns territoris no ha servit per tancar el gap prèviament existent; i ha distorsionat la comparativa amb altres economies del nostre entorn.

El dèficit fiscal es constata en la comparativa d'indicadors com pot ser despesa pública per càpita disponible o en la determinació de la posició de Catalunya en l'IPS (índex de Progrés Social) que no guarda correspondència amb el valor de la riquesa nacional del país.

Per tant rere el dèficit fiscal podem aproximar-nos tant al dèficit social com al dèficit en estoc de capital.

El dèficit social té correspondència directe amb el model de finançament atès que la despesa social és associada de manera directe a l'exercici competencial propi de la GC, que en aquest terreny en té competències plena de gestió i despesa.

Pel que fa al dèficit de estoc de capital ací ens trobem, que una part s'explica pel model de finançament i la altre per la pròpia capacitat de determinar objectius pressupostaris i també per les capacitats de gestió i execució del pressupostat. En aquest sentit hem de valorar una posició de partida ja deficitària, que respon a la determinació del percentatge d'inversió de l'estat a Catalunya que no guarda relació amb el pes de la nostra economia, a la que cal ajuntar l'execució per sota del pressupostat que acumula dèficits. Tanmateix ambdós qüestions es poden analitzar en l'exercici de govern propi de la GC, tant en els opcions pressupostaries, el pes de les inversions en el conjunt del pressupost i l'execució d'allò pressupostat.

Tanmateix el reconeixement d'un model de finançament del que resulta un dèficit fiscal aboca necessàriament a la necessitat de la seva revisió. En aquest sentit caldrà trobar uns punts de consens en relació a la correcció del desequilibri vertical entre el Govern central i els governs autonòmics, a l'espai de po-

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari d'En Comú Podem

der tributari de la Generalitat de Catalunya, i el grau d'anivellament de recursos entre les CA

▪ Bloc 4: *sistema de finançament*

Constatació / Consideració B4

Un sistema amb una pressió fiscal baixa repercuteix en que la despesa pública social acabi sent més baixa. Però també fa que el cost de manteniment d'una estructura institucional determinada faci que el repartiment dels recursos globals entre Administració central, Administració autonòmica i local acabi tenint unes perversions perquè la bossa és petita.

Les bases del finançament autonòmic no s'ha revisat des de 2014 i s'ha de reformar el sistema fiscal i el sistema de finançament de l'Estat i de Catalunya.

Es constata que el model de finançament autonòmic de règim comú del 2009 ha estat globalment insuficient per a cobrir les necessitats en les despeses de Catalunya i altres comunitats.

Conclusió B4 núm. 1

Es necessita un finançament més robust per fer front a les conjuntures cícliques i una descentralització impositiva.

Assolir un pacte econòmic solidari, un sistema que garanteixi una major estabilitat dels ingressos i majors certituds.

Conclusió B4 núm.2

Descentralització impositiva:

- Capacitat normativa: capacitat per poder legislar sobre tots els elements que configuren els impostos, tots els elements tributaris bàsics, ja siguin exempcions, base imposable, tipus impositius, deduccions
- Capacitat de gestió: d'administració de tots els tributs
- Capacitat recaptatòria, és a dir, l'atribució total o parcial dels rendiments d'un impost.

Aquesta descentralització impositiva millora la eficiència en la provisió dels serveis públics i augmenta la responsabilitat fiscal dels governs intermedis, permet un major control democràtic i incentiva la innovació.

El reconeixement del paper i funció del nivell d'administració més proper al ciutadà i per tant abordar la pròpia descentralització a Catalunya, d'una descentralització real i efectiva a Catalunya.

Conclusió B4 núm.3

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari d'En Comú Podem

Cal construir una proposta d'Hisenda Pròpia i Solidària, que doni autonomia fiscal a Catalunya i es suporti en el principi de fraternitat amb la resta de pobles i la ciutadania de l'Estat.

Plantejar com a base del nou model la coresponsabilitat, la lleialtat institucional i evitar el dumping fiscal entre territoris amb la possibilitat de l'establiment d'un terra fiscal en els impostos cedits a les CCAA.

Conclusió B4 núm.4

Necessitat d'una reforma fiscal integral, progressiva, socialment justa i verda que situï la pressió fiscal a la mitjana de la Unió Europea garantint la suficiència dels ingressos públics

Conclusió B4 núm.5

Abordar la reforma del Règim Local i el seu finançament per tant que en el marc de la reforma fiscal d'un nou model de finançament per a Catalunya la Generalitat disposi de competències en relació a l'organització i l'administració local, per tal de augmentar-ne el finançament i facilitar l'anivellament, i que al mateix temps permeti als ens locals regular les seves pròpies finances així com les tècniques d'organització i de relació per a la cooperació i la col·laboració entre els ens locals.

Palau del Parlament, 13 de setembre de 2023

Joan Carles Gallego i Herrera
Diputat del GP ECP

David Cid Colomer
Portaveu del GP ECP